

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-198-03

Druk nr 2289
Warszawa, 3 grudnia 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- uchylającej ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela.

Ze względu na konieczność wejścia w życie ustawy z dniem 31 grudnia 2003 r. uprzejmie proszę Pana Marszałka o nadanie priorytetu pracom nad projektem tej ustawy.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

uchylająca ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela

Art. 1. Uchyla się:

- 1) ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 128, poz. 1404 i Nr 154, poz. 1795 oraz z 2002 r. Nr 233, poz. 1954);
- 2) ustawę z dnia 17 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2002 r. Nr 4, poz. 32 i Nr 233, poz. 1954).

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2003 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy uchyla ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz ściśle z nią związaną ustawę z dnia 17 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela.

Zmieniając w istotnym zakresie zasady kształtowania i gwarantowania środków na wynagrodzenia nauczycieli, obie ww. ustawy wprowadziły rozwiązania niespójne z przygotowywanymi docelowymi rozstrzygnięciami w zakresie finansowania jednostek samorządu terytorialnego, będących organami prowadzącymi dla większości szkół i placówek oświatowych.

Przepisy wymienionych ustaw przewidują powrót do centralnego ustalania wysokości dodatków wchodzących w skład wynagrodzenia nauczycieli, tj. dodatku motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy, podczas gdy aktualnie obowiązujące przepisy ustawy – Karta Nauczyciela przekazały kompetencje do ustalenia wysokości tych dodatków jednostkom samorządu terytorialnego.

Należy zwrócić uwagę, że obowiązujący w obecnym stanie prawnym podział kompetencji, w zakresie stanowienia o wynagrodzeniach nauczycieli, między ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz organy prowadzące będące jednostkami samorządu terytorialnego urzeczywistnia wynikającą wprost z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadę samodzielności jednostek samorządu terytorialnego, co zostało potwierdzone orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. W wyroku z dnia 14 kwietnia 2003 r. sygn. akt K. 34/02 (Dz. U. Nr 72, poz. 657) Trybunał Konstytucyjny uznał, że, powierzając jednostkom samorządu terytorialnego realizację zadań w zakresie oświaty, ustawodawca jest zobligowany również wyposażyć te jednostki w odpowiednie instrumenty polityki płacowej, niezbędne do realizacji powierzonych zadań, stosownie do miejscowych potrzeb i warunków. Przekazanie organom samorządu terytorialnego kompetencji do unormowania określonych zagadnień z zakresu wynagradzania nauczycieli (również w zakresie gwarantowanym przez państwo) ma umożliwić skuteczną realizację zadań publicznych służących zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej w dziedzinie edukacji publicznej.

Należy podkreślić, że wejście w życie ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz ściśle z nią związanej ustawy z dnia 17 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela mogłoby powodować trudne do określenia skutki finansowe. Z uwagi bowiem na fakt, że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania nie ma wpływu na strukturę organizacyjną zadań oświatowych realizowanych w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego, centralne określenie stawek dodatków może powodować w rozliczeniu na poszczególne samorządy obligatoryjne przekroczenie średnich wynagrodzeń gwarantowanych przez państwo. Projekt zapobiega ewentualnemu powstaniu tego rodzaju skutków.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście w życie ustawy pozwoli na uniknięcie ewentualnych roszczeń jednostek samorządu terytorialnego, będących organami prowadzącymi szkoły, w których przez centralne określenie stawek dodatków mogłyby zostać przekroczone średnie wynagrodzenia gwarantowane przez państwo.

2. Wpływ regulacji na rynek pracy

Realizacja projektu ustawy nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Brak wpływu regulacji na konkurencyjność gospodarki.

4. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Brak wpływu proponowanych regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

5. Konsultacje społeczne.

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania do związków zawodowych zrzeszających nauczycieli. Zdecydowany sprzeciw przeciwko uchynieniu ustawy z dnia 24 lipca 2001 r. zgłosił Związek Nauczycielstwa Polskiego. Zdaniem Związku obecnie obowiązujące przepisy powodują zróżnicowanie statusu materialnego nauczycieli w zależności od miejsca zamieszkania i naruszają konstytucyjną zasadę równości (stanowisko reprezentowane przed Trybunałem Konstytucyjnym).

Należy jednak zauważyć, że:

- 1) ustawa – Karta Nauczyciela w art. 30 ust. 3 i 4 określa jednoznacznie wysokość średnich wynagrodzeń na każdym ze stopni awansu i gwarantuje je nie tylko w skali kraju, ale odrębnie w każdym samorządzie,
- 2) w skład średniego wynagrodzenia nauczycieli wchodzi dodatki ustalane na poziomie samorządu, które zgodnie z art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela muszą być ustalone co najmniej w takiej wysokości, aby zapewnić osiągnięcie średnich wynagrodzeń gwarantowanych ustawą (ustawa – Karta Nauczyciela nie przewiduje dowolności w tym zakresie),

- 3) w świetle przepisów ustawy – Karta Nauczyciela ewentualne zróżnicowanie wynagrodzeń nauczycieli w zależności od zasobności samorządów może dotyczyć wyłącznie wysokości dodatków wypłacanych powyżej średnich gwarantowanych przez państwo ustawą i wypłacanych na podstawie samodzielnych decyzji samorządu,
- 4) Minister Edukacji Narodowej i Sportu, ustalając dodatki centralnie, musiałby je ustalić w wysokości niepowodującej przekroczenia średnich wynagrodzeń wynikających z ustawy – Karta Nauczyciela. Oznacza to, że w wielu miejscach byłyby one odpowiednio niższe niż obecnie wypłacane przez samorządy, korzystające w tym zakresie ze swej samodzielności i niezależności od państwa.

Wejście w życie ustawy, która dotyczyłaby wszystkich nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie byłoby więc również korzystne dla tych nauczycieli.

Przepisy płacowe wynikające z ustawy – Karta Nauczyciela nie są objęte zakresem prawa Unii Europejskiej oraz obowiązkiem dostosowawczym.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DFI- **4014** /03/DPE/as

Warszawa, *2.12.* 2003 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy uchylającej ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym projektem ustawy uchylającej ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (pismo nr RM-10-198-03), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Andrzej Raczko
Minister Finansów

Pani Halina Wasilewska-Trenkner
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Pietras